

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Ndob/118/2023
Identifikačné číslo spisu: 6123339450
Dátum vydania rozhodnutia: 26.03.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Pramuková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:6123339450.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a členiek senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Andrey Sedlačkovej v spore žalobcu: Náhradné vozidlo, s.r.o., so sídlom Tolstého 20, Žilina, IČO: 50 496 166, zastúpený ADVOKÁTI Müller § Dikoš, s.r.o., so sídlom Tolstého 20, Žilina, IČO: 36 864 455, proti žalovanému: KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, o zaplatenie 368,18 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 37Cb/36/2023, o nesúhlase Okresného súdu v Trenčíne s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica,

rozhodol:

Príslušným na prejednanie a rozhodnutie sporu je Okresný súd Trenčín.

Odôvodnenie

- Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) bol postupom podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“ alebo „Civilný sporový poriadok“) predložený Okresným súdom Trenčín súdny spis na rozhodnutie o príslušnosti z dôvodu nesúhlasu s postúpením sporu z upomínacieho konania Okresným súdom Banská Bystrica.
- Podľa Okresného súdu Trenčín je na konanie kauzálne a miestne príslušný podľa § 22 písm. a) CSP Mestský súd Bratislava III, a to vzhľadom na sídlo žalovaného v Bratislave a obchodnoprávnu povahu predloženého sporu.
- Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Trenčín a Okresnému súdu Banská Bystrica (§ 43 ods. 2 CSP) dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Trenčín s postúpením sporu nie je dôvodný.
- Podľa § 19 písm. b) CSP popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody.
- Podľa § 22 CSP na konanie v obchodnoprávných sporoch sú príslušné

- a) Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave,
- b) Mestský súd Košice pre obvod Krajského súdu v Košiciach,
- c) Okresný súd Banská Bystrica pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici,
- d) Okresný súd Nitra pre obvod Krajského súdu v Nitre,
- e) Okresný súd Prešov pre obvod Krajského súdu v Prešove,
- f) Okresný súd Trenčín pre obvod Krajského súdu v Trenčíne,
- g) Okresný súd Trnava pre obvod Krajského súdu v Trnave,
- h) Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline.

6. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

7. Z predloženého súdneho spisu vyplýva, že žalobca postúpením pohľadávky od poškodeného nadobudol pohľadávku vzniknutú titulom škody spôsobenej na motorovom vozidle, ktorého držiteľom bol poškodený, a to prevádzkou motorového vozidla, na ktoré bolo uzatvorené povinné zmluvné poistenie u žalovaného. Žalobca za účelom uplatnenia tejto pohľadávky podal 23. júna 2023 návrh na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

8. Okresný súd Banská Bystrica vydal 26. júna 2023 platobný rozkaz sp. zn. 25Up/1061/2023, proti ktorému žalovaný podal včas odôvodnený odpor. Žalobca následne navrhol pokračovanie v konaní na Okresnom súde Trenčín, teda na súde príslušnom podľa § 19 písm. b) CSP, a to z dôvodu, že ku škodovej udalosti prišlo v meste Považská Bystrica. Okresný súd Banská Bystrica 30. augusta 2023 postúpil spor Okresnému súdu Trenčín, ktorý s postúpením nesúhlasí a tvrdí, že vzhľadom na sídlo žalovaného v obvode Krajského súdu v Bratislave, je na konanie kauzálne a miestne príslušný Mestský súd Bratislava III.

9. V uvedenom prípade tak ide o spor, pri ktorého riešení je potrebné sa zaoberať otázkou osobitnej miestnej príslušnosti podľa § 19 písm. b) CSP a zároveň kauzálnej príslušnosti podľa § 22 CSP, resp. súbehu týchto dvoch druhov príslušností.

10. V prípade osobitnej miestnej príslušnosti v zmysle § 19 CSP je žalobcovi dané na výber, či spor iniciuje na všeobecnom súde žalovaného alebo na súde osobitne miestne príslušnom podľa § 19 CSP. V posudzovanej veci je nárok žalobcu uplatňovaný titulom náhrady škody, pričom ku skutočnosti, ktorá zakladá právo na náhradu škody, prišlo v meste Považská Bystrica, ktorého obvod (podľa § 2 ods. 31 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov) patrí do obvodu Okresného súdu Trenčín.

11. Aj v prípade žalobcom vybranej osobitnej miestnej príslušnosti môže nastať procesná situácia, kedy takto určený miestne príslušný súd nie je zároveň kauzálne príslušným súdom. V takom prípade je potrebné aplikovať súčasne ustanovenia upravujúce kauzálnu príslušnosť. V prípade obchodnoprávných sporov sa teda určí, do ktorého obvodu v zmysle § 22 písm. a) až h) CSP patrí osobitne miestne príslušný súd v zmysle § 19 písm. b) CSP (obdobne uznesenie najvyššieho súdu z 29. novembra 2023 sp. zn. 5Ndob/52/2023 a uznesenie najvyššieho súdu z 10. októbra 2023 sp. zn. 5Ndob/22/2023).

12. Už z uvedeného záveru najvyššieho súdu je zrejmé, že aj za predpokladu, že v danej veci ide o obchodnoprávny spor, by nesúhlas Okresného súdu Trenčín s postúpením sporu nebol dôvodný, keď žalobca uskutočnil voľbu alternatívne miestne príslušného súdu podľa § 19 písm. b) CSP a tento súd je zároveň kauzálne príslušným súdom v zmysle § 22 písm. f) CSP pre obchodnoprávne spory v obvode Krajského súdu v Trenčíne.

13. Najvyšší súd tu ale pre úplnosť uvádza, že v danej veci nejde o obchodnoprávny spor, preto nie je dôvod určovať kauzálnu príslušnosť súdu podľa § 22 CSP.

14. Žalobca v konaní uplatňuje nárok na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla voči žalovanému, ktorý je poisťovateľom škodcu podľa zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o PZP“). Žalobca (a ani postupca) nemá so žalovaným žiaden zmluvný vzťah a náhrada škody ani nemá svoj právny základ v ich vzájomnom záväzkovom vzťahu. Skutočnosť, že žalobca môže svoj nárok na náhradu škody uplatniť priamo voči poisťovateľovi vyplýva z § 15 ods. 1 zákona o PZP. Vzťah žalobcu a žalovaného sa tak spravuje zákonom o PZP a subsidiárne zákonom č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov. Medzi žalobcom a žalovaným tak nie je obchodnoprávny vzťah, a to aj napriek tomu, že žalobca aj žalovaný sú podnikateľmi. Právna povaha nadobudnutej pohľadávky sa postúpením pohľadávky na žalobcu nezmenila. Najvyšší súd pri tomto závere poukazuje na uznesenia najvyššieho súdu zo 7. decembra 2023 sp. zn. 9Ndc/55/2023, z 30. januára 2024 sp. zn. 2Ndc/51/2023 a z 30. januára 2024 sp. zn. 2Ndc/41/2023.

15. Najvyšší súd z uvedených dôvodov dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Trenčín s postúpením sporu nie je dôvodný. Na konanie a rozhodnutie o odvolaní je podľa § 19 písm. b) CSP príslušný Okresný súd Trenčín.

16. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.